

1.12.2025

Finanssipoliittinen parlamentaarinen työryhmä

KUTSU: Kuultavaksi finanssipoliittiseen parlamentaariseen työryhmään

Finanssipoliittisen parlamentaarisen työryhmän kuuleminen

28.11.2025

Finanssipoliittisen parlamentaarisen työryhmän tehtävä on laatia ylivaalikautinen suunnitelma julkisen talouden kestävästä hoitamisesta. Ensimmäinen ylivaalikautinen rahoitusasematavoite asetetaan vuosille 2027–2033.

Suomen Yrittäjät katsoo, että julkisen talouden kestävässä hoitamisessa onnistuminen edellyttää ennalta käytävää arvokeskustelua siitä, mitkä ovat niitä julkisen sektorin ydintehtäviä, johon käytettävissä olevat resurssit riittävät. Tämän jälkeen välttämättömät sopeutustoimet tulee ensisijaisesti kohdistaa muihin kuin näihin toimiin.

Mikä mielestänne tulee olla julkisen talouden sopeutustahdin tavoite eli ylivaalikautinen rahoitusasematavoite valtion ja paikallishallinnon yhteenlasketulle rahoitusasemalle, joka asetetaan keskimääräisenä rahoitusasemana vuosille 2027–2033?

Julkisen talouden velkasuhteen taittaminen pitkällä aikavälillä pohjoismaiselle tasolle on tärkeä tavoite, koska jatkuva julkisen talouden tavoitteista lipsuminen ja velkasuhteen kasvu asettaa kysymysmerkkejä Suomen kyvylle hoitaa talouttaan ja vastata velvoitteistaan. Velkaantumisen taittamista vaikeuttavat tulevilla vaalikausilla väestön ikääntymisen lisäksi erilaiset investointitarpeet esimerkiksi infraan ja puolustukseen.

Nimellistä ylivaalikautista rahoitusasematavoitetta vuosille 2027–2033 on tässä vaiheessa vaikea määritellä täsmällisesti. Tavoitteen asettamisessa kannattaa hyödyntää tuoreinta saatavilla olevaa tietoa sekä esimerkiksi julkisen talouden ennustetta valtion ja paikallishallinnon nettoluotonannosta sekä julkisen velan kehityksestä. Rahoitusasematavoite tulee asettaa siten, että aikavälillä velka pienenee keskimäärin suhteessa bruttokansantuotteen vuosittain 0,75 prosenttiyksikköä nopeammin kuin perusennusteessa.

Mikä mielestänne tulee olla julkisen talouden sopeutustahdin tavoite eli finanssipoliittisena sääntönä toimiva vaalikauden rahoitusasematavoite valtion ja paikallishallinnon yhteenlasketulle rahoitusasemalle, joka asetetaan vaalikauden viimeiselle vuodelle eli vuoteen 2031 vuonna 2027 alkavalla vaalikaudella?

Vuonna 2027 alkavan vaalikauden rahoitusasematavoitteen asettamisessa vuodelle 2031 tulee noudattaa samoja periaatteita kuin ylivaalikautisen rahoitusasematavoitteen asettamisessa. Sopeutustoimien mitoittamisessa ja ajoittamisessa tulee käyttää harkintaa, jotta talouskasvu ei hidastuisi kohtuuttomasti. Jos julkisen talouden rahoitusasema osoittautuu vaalikaudella tavoitetta vahvemmaksi, sopeutustoimia tulee viedä eteenpäin tästä huolimatta.

Mitä keinoja tavoitteen saavuttamiseksi tahdotte erityisesti nostaa esiin? Miten mielestänne parhaiten yhteensovitetään sopeutus ja kasvutoimet? Mitä riskejä näette yhtäältä asetettavissa rahoitusasematavoitteissa ja toisaalta vahvistamiseen tähtäävissä toimenpiteissä?

On välttämätöntä, että rahoitusasemaa vahvistavista toimista ja niiden vaikutuksista keskustellaan ja viestitään laajalti ennen vaaleja. Keskustelun tulee pohjautua tutkittuun tietoon ja keskustelun tulee sisältää kattavasti tietoa päätöksien vaikutuksista.

Rahoitusasematavoite saavutetaan varmimmin, kun päätösperäisillä toimilla saadaan ennen kaikkea pienennettyä julkisen talouden kokonaismenoja. Jos julkisen talouden vahvistaminen vaatii myös tulojen päätösperäistä lisäämistä, tulee se tehdä niin että sen kasvua ja riskinottoa heikentävät vaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi. Tämä on tärkeää siksi, että rahoitusasematavoitteen saavuttamista tukee se, jos kyetään saavuttamaan oletettua nopeampi talouskasvu.

Talouskasvu luodaan yrityksissä asiakkaiden tarpeisiin pohjautuen. Julkisen talouden ollessa merkittävästi alijäämäinen, julkisen talouden vahvistamiseen liittyvän tavoitteen tulee ohjata valtion ja paikallishallinnon kaikkia linjauksia. Julkisen sektorin tulee keskittyä perustehtäviinsä ja julkisen sektorin työn tuottavuuden nostoon. Julkisen sektorin tulee mahdollistaa yrityksille kannustava toimintaympäristö ja siten auttaa yhteiskuntaa valmistautumaan haastaviin toimintaympäristön muutoksiin.

Vapaamuotoisia suosituksia ja huomioita julkisen talouden sopeuttamisesta ja kasvupolitiikasta

Suomen julkisen velan määrä on noussut 90 prosentin tuntumaan suhteessa bruttokansantuotteeseen. Velkaantuminen on lisääntynyt, vaikka Suomen lainsäädäntö on velvoittanut hallituksia tiukan rahoitusasemavoitteen asettamiseen jo useiden hallituskausien ajan. Se, että velkaantumisen hillintä epäonnistuu toistuvasti, johtuu pitkälti siitä, että julkisen talouden tavoitteet eivät ohjaa päätöksiä tai linjauksia riittävästi.

Uuden finanssipoliittisen säännösten tulisi alleviivata päättäjille sitä, että päätösperäisistä menojen lisäyksistä on pidättäydyttävä silloin, kun julkinen talous ei ole tasapainossa keskipitkällä aikavälillä. Tätä tukisi esimerkiksi se, jos myös valtion tulisi kattaa alijäämänsä taloutta vahvistavilla päätöksillä tietyn määräajan kuluessa. Nyt vastaavat velvoitteet ovat voimassa kunnissa ja hyvinvointialueilla.

Esitetyn finanssipoliittisen lainsäädännön tulisi varmistaa, että hallitusten päätökset ovat riittäviä, ne tavoittelevat koko julkisen sektorin tasapainottumista ja varmistavat alijäämiä korjaavien sopeutustoimien tasapuolisuuden ja oikeudenmukaisuuden.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
Johtava ekonomisti